

- 1972, č. 2, Příloha č. 3, s. 10—21
- Široký Hugo — Vacková M.: Model zážitku imminence u schizofrenie. Příspěvek ke zkoumání struktury schizofrenní osobnosti, Moravskoslezský referátový výběr 1972, č. 2, příloha č. 4, 21—26
- Široký Hugo — Švehlíková J.: Příspěvek k problematice potlačení, Moravskoslezský referátový výběr 1972, č. 3, Příloha č. 4, s. 26—33
- Široký Hugo: Cesty redukující analýzy a klasifikující amplifikace, Moravskoslezský referátový výběr 1973, č. 1, Příloha 3, s. 11—36
- Práce monografického charakteru, samostatné publikace a pod.:
- Široký Hugo: Abstraktní a konkrétní myšlení u schizofrenie (Diplomní práce, Psychologický ústav, Masarykova universita Brno, 1957, s. 130)
- Široký Hugo: Úvod do herecké psychologie. Učební texty vysokých škol, JAMU Brno, SPN Praha 1964, 282 s.
- Široký Hugo: Prolegomena k psychologii a psychopatologii osobnosti. Učební texty vysokých škol, FF UJEP Brno, SPN Praha 1966, 172 s.
- Široký Hugo (ed.) — Navrátilová, Skula, Říkovský, Široká: Uvedení psychologa do psychiatrické léčebny. Učební texty vysokých škol, FF UJEP Brno, 1969, 129 s.
- Široký Hugo: Náčrt psychologie divadla a psychodramy. Osvetový ústav Bratislava, 1969, 125 s.
- Široký Hugo: Eseje o duši a dramatu (Drama v naší civilizaci). Vysíláno v Čs. rozhlasě — experimentální redakce, Bratislava 1969, 57 s. rukopisu.
- Široký Hugo: Problém libida v psychologické teorii a v psychoterapii. Nepublikovaná kandidátská dis. práce, Brno 1969
- Široký Hugo: Nárys psychologie divadla a psychodramatu. Učební texty vysokých škol, FF UJEP Brno, SPN Praha 1969, 95 s.
- Široký Hugo: Analytická psychologie C. G. Junga, In: Psychologie XX. století, Uč. texty vys. škol, FF UK. SPN Praha 1971, s. 92 (spolu se S. Hermochovou).
- Široký Hugo: Psychologie herce. Osvetový ústav Bratislava, 1972, 33 s.
- Široký Hugo: Meze a obzory psychoanalýzy (Příspěvky k obrazu člověka a jeho osobnosti). Nedatovaný rukopis čítající 680 stran strojopisu (bez plánovaného slovníčku cizích slov, věcného a jmenného rejstříku), určený pro nakladatelství Obzor v Bratislavě.

VZPOMÍNKA K NEDOŽITÉMU VÝROČÍ
UNIV. PROF. PhDr. ROBERTA KONEČNÉHO, CSc.

Podnětem k naší vzpomínce na univ. prof. PhDr. Roberta Konečného, CSc. jsou dvě letošní výročí: na jaře uplynulo pětadesát let od jeho narození a na podzim vzpomeneme desátého výročí jeho úmrtí.

Celý život prof. Dr. R. Konečného byl nerozlučně spjat s jeho rodným městem Brnem (nar. 23. 4. 1906 v Brně — zemřel tamtéž 15. 10. 1981). Získal zde klasické vzdělání gymnaziální i vzdělání vysokoškolské, v němž se vedle filozofie, filologie a uměnovědy zaměřil především na psychologii. Ta měla na Psychologickém ústavu Masarykovy univerzity pod vedením prof. Mihajla Rostohara příznivé podmínky pro svůj vývoj. R. Konečný se zde již v průběhu svých vysokoškolských studií věnoval vědeckovýzkumné činnosti, později působil pedagogicky jako středoškolský a vysokoškolský učitel. V třicátých letech byl průkopníkem

psychologického poradenství na Moravě svou prací v poradně pro středoškolské studenty.

Již koncem třicátých let patřil Robert Konečný mezi přední osobnosti naší republikánské demokratické inteligence. Jeho slibný rozvoj byl na sklonku roku 1939 násilně přerušeno. Jako politicky angažovaný a veřejně činný pracovník se Konečný zapojil jako čelný představitel odbojové organizace Obrana národa do boje proti

nacistické okupaci a věnoval veškeré své síly zápasu za osvobození národa a vlasti. V listopadu 1939 byl zatčen, po celou válku vězněn a nechybělo mnoho a skončil na popravišti. Podařilo se mu přežít na vězeňském oddělení psychiatrické léčebny.

Nezlomen prodělaným utrpením začal po osvobození s pracovním elánem a optimismem jemu vlastním opět svou všestrannou činnost uměleckou, pedagogickou, vědeckou a veřejnou. V poválečném období, kdy řady vysokoškolských učitelů prořídly, neboť mnozí z nich ztratili své životy v odboji, vynakládá Konečný velké úsilí zejména jako všestranně erudovaný vysokoškolský učitel na filozofické fakultě Masarykovy univerzity. V roce 1946 se zde habilitoval, napsal naléhavě potřebné učební texty a podílel se významně a všestranně na poválečné obnově.

Rok 1948 postavil Roberta Konečného před stejné dilema jako ztráta svobody v roce 1939. Nedokázal se podřídít nově zaváděným totalitním pořádkům na fakultě a posléze z ní musel odejít, neboť podmínky působení se neslučovaly s jeho životními zásadami. V roce 1950 nastoupil do zdravotnictví (v psychiatrické léčebně v Brně-Cernovicích) jako první z našich klinických psychologů. Později přešel na psychiatrickou kliniku lékařské fakulty a pracoval i na dětské psychiatrické ambulanci. Ve zdravotnictví vykonal velké průkopnické a budovatelské dílo, kterým se trvale zapsal do historie naší psychologie ve zdravotnictví. O významu jeho práce a respektu k jeho osobnosti svědčí výmluvně členství v Poradním sboru psychiatrů při ministerstvu zdravotnictví. Zde přispěl rozhodujícím způsobem ke společenskému prosazení, uznání a posléze ustavení profese psychologa nejen v psychiatrii, ale ve zdravotnictví vůbec. Byla to doba nelehká, kdy jeden čas hrozilo zrušení funkce psychologa ve zdravotnictví. Konečný se během svého působení ve zdravotnictví zabýval teoreticky i prakticky celou škálou problémů od různých forem psychoterapie (byl mj. vynikajícím hypnoterapeutem) až po naléhavé otázky psychologie a psychopatologie dětí a dospělých. Významně přispěl i ke změně orientace lékařů, kterým zpřístupnil spolu s doc. Dr. M. Bouchalem problematiku lékařské psychologie v monografii „Psychologie ve zdravotnictví“, jež se stala v opakovaném vydání základní učebnicí pro mediky i lékaře nejen u nás, ale i v dalších zemích tehdejšího socialistického společenství.

Koncem šedesátých let nastává jisté uvolnění a prof. Konečný se vrací na filozofickou fakultu, kde se posléze ujímá vedení katedry psychologie. Pohled zpět ukazuje, že to bylo jedno z nejlepších období její historie. Nástup normalizace však znamená, že musí po třetí toto pracoviště opustit. V roce 1970 přechází do Psychologické laboratoře ČSAV v Brně, o jejíž budování se v minulosti zasloužil. Zde řeší problémy poruchového a neporuchového duševního vývoje a psychologie osobnosti. Odtud odchází na odpočinek.

Profesor Robert Konečný byl jedinečnou a mnohostrannou osobností nejen svými zájmy a tvorbou, jež zahrnovaly rozpětí od umění přes filosofii po psychologii a psychologickou odbornou činnost, nýbrž pro svou zaujatost životem a hlubokým zakotvením v něm. Nebyl nikdy pouhým jeho exaktním pozorovatelem, badatelem nebo kritickým komentátorem. Těm, kdož se dívají na psychologickou skutečnost z dílčích hledisek, nebude nikdy zapadat do hodnotících schémat. Jistě, nemusel během svého života riskovat, zápasit a mohl-setrvávat na relativně klidném a bezpečném teritoriu akademické vědy. Při svém založení by se s tím však nikdy nedokázal ztotožnit. Jeho životní orientace vycházela z tradic evropské, zejména křesťanské kultury, jejíž hodnoty nejen obhajoval, ale snažil se dále rozvíjet ty nejlepší stránky evropského duchovního dědictví. Při své osobní angažovanosti se vždy ocital tam, kde ho předivo dění nejvíce potřebovalo. Snadno si představíme, jakým rizikům se vystavoval v historickém kontextu, který mu byl údělem. Z jeho osobních vlastností bych vzpomněl zejména kritičnost, úsilí o trvalý růst poznání a vědeckou pravdu, osobní statečnost, vlastenectví a životní optimismus, který nezničila ani vražedná léta okupace. Setkání s ním znamenalo nutně konfrontaci, jeho osobnost nepřipouštěla indiferenci. Ať již byl výsledek této konfrontace jakýkoliv, byl vždy pro jeho studenty, kolegy, přátele, životní události. V epoše, která se vyznačuje převahou analyticko-induktivního přístupu, nelze přehlédnout jeden z nejvýraznějších rysů prof. Konečného, totiž jeho trvalé úsilí o syntézu a naplnění poznání v životě. Psychologickou odbornou činnost proto nikdy nechápal jako prostou aplikaci, ale jako tvůrčí proces, v němž byl vzorem velkému počtu svých žáků, z nichž mnozí vyrostli v čelné představitelství naší poválečné psychologie. V neposlední míře se tímto přístupem zapsal do života svých klientů a

pacientů, jimž se obětavě věnoval jako psychoterapeut.

Profesor Konečný se řadí mezi význačné postavy naší inteligence, jež vyrostla v ovzduší republikánských a demokratických ideálů a mezi zakladatelské osobnosti naší moderní psychologie. V tomto krátkém připomenutí jeho osobnosti si nečiním nárok na úplnost jeho portrétu. Jeho památce bylo věnováno zvláštní symposium filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Zájemce o bližší poznání odkazujeme na připojené dvě citace, jež obsahují seznam prací prof. R. Konečného.

Závěrečná poznámka: Když jsem chtěl pod jménem a záštitou dnes již zesnulého akademika Viléma Chmelaře uveřejnit krátkou vzpomínku na Roberta Konečného u příležitosti jeho nedožitých osmdesátin, neprošla redakcí tehdejší Čs. psychologie. Dnešní vzpomínka je malou rehabilitací.

LITERATURA

Chmelař Vilém: Pětašedesátiny univerzitního profesora PhDr. Roberta Konečného. Čs. psychologie, 15, 1971, 3, 268—274

Plocek Karel: K sedmdesátinám univ. profesora PhDr. Roberta Konečného. Psychológia a patopsychológia dieťaťa, XI, 1976, 2, 187—192.

K. Plocek